

Likabehandlingsplan

- Plan för arbetet mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Gamla Uppsala Montessoriförskola

Läsåret 2017-2018

Sammanställd 2016-12 , reviderad 2016-12, färdigställd 2017-03

Inledning

Vår likabehandlingsplan grundar sig på alla människors lika värde och rättigheter, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. 2017- 2018 års likabehandlingsplan har fokus på de två diskrimineringsgrunderna som innefattar etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning. På Gamla Uppsala Montessori förskola så arbetar vi för lika rättigheter och möjligheter, och med det menar vi likvärdig tid på förskolan men även att ge stöd och resurs till de barnen i behov av det. Konflikter är en naturlig del av mänskligt samspel som får oss att växa som individer. Vi strävar efter att ge barnen verktyg att lösa konflikter men även att se sin del av en konflikt. Det barn eller den vuxne som upplever att den har blivit kränkt eller diskriminerad tar vi alltid på allvar och utgångspunkten är den drabbades upplevelse.

Förskolans miljö och verksamhet ska vara fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling och Gamla Uppsala Montessori har under denna period ett interkulturellt förhållningssätt som fokus i vårt likabehandlingsarbete.

Innehåll

Inledning	2
Lagar och förordningar som ligger till grund för denna plan	4
FN:s konvention om barns rättigheter, Barnkonventionen	4
Skollagen kap 8	4
Diskrimineringslagen kap 3	4
Läroplanen för förskolan, Lpfö98, reviderad 2010 kap 1	4
Syfte och målbild	5
Definition av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.....	5
Kön, Könsoverskridande identitet eller uttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning, eller Ålder	5
Direkt diskriminering	5
Indirekt diskriminering	5
Kränkningar	5
Främjande arbete	5
Förebyggande arbete.....	5
Åtgärdande arbete.....	6
Uppföljning och revidering	6
Utvärdering av målen från föregående plan	6
2017-2018 års mål för verksamheten	6

Lagar och förordningar som ligger till grund för denna plan

FN:s konvention om barns rättigheter, Barnkonventionen

Barnkonventionen sätter barnperspektivet, barns perspektiv och rätten till likabehandling i fokus.

Nedan följer de kapitel i Barnkonventionen som rör likabehandlingsarbete i förskolan.

2 § Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

3 § Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

6 § Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

8 § Varje barn har rätt att behålla sin identitet.

12 § Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet.

13 § Varje barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter.

14 § Alla barn har rätt att tro på vilken gud de vill, eller ingen alls.

23 § Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor.

Skollagen kap 8

2 § Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg.

Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

10 § Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

Diskrimineringslagen kap 3

1 § Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2016:828).

Läroplanen för förskolan, Lpfö98, reviderad 2010 kap 1

Förskolan vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Förskolan ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.

Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten ska präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling. Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt.

Syfte och målbild

Denna plan syftar till att ge långsiktiga och konkreta åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling enligt diskrimineringslagen, skollagen, läroplanen, barnkonventionen och att främja likabehandling. Denna plan omfattar både barn, föräldrar och personalen på förskolan.

Definition av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Diskriminering betyder att bli missgynnad genom särbehandling på grund av någon av följande punkter:

Kön, Könsöverskridande identitet eller uttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning, eller Ålder (När det gäller förhållandet mellan barn och vuxna på en förskola kommer dock ofta barnen att genomföra olika aktiviteter baserat på ålder och mognadsgrad, se stycket om indirekt diskriminering)

Direkt diskriminering innebär att ett barn eller vuxen behandlas sämre än någon annan i jämförbar situation och att det finns samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering innebär att ett kriterium, förfaringsätt eller en bestämmelse som framstår som neutral tillämpas, men som kan komma att särskilt missgynna en viss grupp av barn.

Det är inte diskriminering om bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet kan motiveras av ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga eller nödvändiga för att uppnå syftet.

Kränkningar syftar till att en eller flera utsätter en andra part för förtryck. Detta kan ta sig uttryck i form av både **fysiska kränkningar**, såsom till exempel slag och knuffar, **verbala**, såsom fula ord, hot eller elakheter, **psykosociala**, såsom utfrysning, **sexuella**, som kränker någons sexuella integritet, eller **indirekt**, via texter och bilder. När det gäller trakasserier så är det den utsattes bild som står som grund för utredningen av händelsen.

Främjande arbete

De konkreta målen är av mer kortsiktig natur, och handlar om direkta åtgärder som vi vidtar för att öka toleransen och främja det sociala umgänget på vår förskola. De konkreta målen diskuteras i personalgruppen, genomförs och när de känns etablerade i vårt arbetssätt eller barnens umgänge så lyfter vi upp nya eller fler punkter så att planen hela tiden hålls levande och uppdaterad gentemot dagens situation. De mål som vi har utarbetat för denna plan finns beskrivna i planens sista del.

Förebyggande arbete

För att planen ska vara förankrad i arbetsgruppen så diskuteras och revideras den löpande (minst en gång per år) vid APT eller liknande tillfällen. För att den ska vara förankrad i barngruppen diskuteras vi värderingar med barnen och tränar på socialt samspel, då det sociala samspelet är en grund i förskolans verksamhet. För att den ska vara etablerad i föräldragruppen så skickas den ut till föräldrar, ligger tillgänglig på hemsidan samt diskuteras vid behov på föräldramöten eller enskilda samtal.

Vi vuxna arbetar som förebilder, tar hand om varandra och betar oss mot varandra på ett artigt och lugnt sätt. Vi inspirerar barnen att själva lösa sina konflikter under överinseende från oss vuxna, där vi ger goda råd och är bollplank i första hand, enväldiga domare först i andra hand. Det är viktigt för oss att barnen känner att de är delaktiga i förskolans gemensamma välmående.

Åtgärdande arbete

När kränkningar eller diskriminering förekommer har personal skyldighet att direkt lyfta problemet med berörda parter. Samtalets syfte ska leda till ökad förståelse mellan parterna, att den kränkande parten inser allvaret och att kränkningarna upphör. Vid grövre fall eller vid upprepande kränkningar så ska personal även anmäla till verksamhetschef. Förskolchef tar beslut om föräldrar behöver informeras, vilka åtgärder som behöver vidtas, och om andra myndigheter behöver kontaktas. I dessa fall är dokumentation av arbetet viktig.

Uppföljning och revidering

Föregående plan skrevs 2015-08-11 och denna plan har utarbetats och utvecklats utefter sin föregångare. Denna plan har även tagit inspiration från andra förskolors likabehandlingsplaner samt att den reviderats och utvecklats efter den första började utarbetas i december 2016. Det gamla dokumentet sparas, och en kopia skapas och redigeras med uppföljning, genomförda handlingar och hur barnen medverkat i detta arbete. På detta sätt blir arbetet löpande dokumenterat och vi kan lätt se tillbaka på tidigare handlingsplaner och se hur vi utvecklats eller om något blivit förbisett från föregående plan.

Utvärdering av målen från föregående plan

Målet för verksamheten i föregående likabehandlingsplan var som följande:

- Att skapa större medvetenhet hos personalgruppen för barnens olika högtider och kulturer. Ingen ska missgynnas av vår planering så att till exempel vissa barn inte kan delta på fest lagd på visst datum eller dylikt på grund av kulturella traditioner. Genomförandet skulle ske genom att diskutera på föräldramöten och att vi bad föräldrarna att mejla och berätta om speciella förhållanden, högtider, regler och traditioner. Vi ville visa att vi värnar om alla barnens traditioner genom att berätta om dessa på samlingar, och i vissa fall högtidlighålla på andra sätt.

Detta mål är något som vi har tagit på största allvar och har införlivat i hela personal- och barngruppen. Vi planerar alltid våra större aktiviteter utefter barnens traditioner och högtider så att de inte krockar med varandra på ett sådant sätt så att något barn inte kan delta på ett fullvärdigt sätt. Vi vill att alla barn ska kunna delta på samma villkor och med samma förutsättningar. Många av föräldrarna har varit engagerade och hjälpt oss att komma ihåg de olika högtiderna och traditionerna samt att de har gett oss tips och råd för hur vi kan ta upp och prata om dem i barn- och personalgruppen.

2017-2018 års mål för verksamheten

År 2017-2018 har vi valt att fokusera på två av diskrimineringsgrunderna även om vi arbetar med alla dagligen i vår verksamhet. Dessa två diskrimineringsgrunder har vi valt då vi under denna period även arbetar med att utveckla vårt interkulturella förhållningssätt, både i tanke och i vårt dagliga arbete. Utifrån detta har vi arbetat fram tre mål för 2017 och 2018 års verksamhet som grundar sig i vad vi redan gör, hur vi ska utveckla vårt tankesätt och arbetssätt samt hur vi kan och ska samarbeta med barnens vårdnadshavare kring diskrimineringsgrunderna samt vårt likabehandlingsarbete.

1. Mål: Skapa större förståelse, medvetenhet och utveckla pedagogernas förhållningssätt och normkritiskt tänkande genom kompetensutveckling och kollegialt lärande.

Vad gör vi gjort:

- Alla pedagoger som arbetar inom verksamheten ges tillfällen för men skall även söka kunskap för kompetensutveckling inom ämnet likabehandling samt interkulturellt förhållningssätt.
- För att man ska kunna arbeta med barnen kring dessa viktiga ämnen så kräver det att pedagogerna har en medvetenhet och förståelse av innebörden men även en förståelse för ens egna normer och värderingar.
- Vi har under våren 2017 arbetat tillsammans med en kulturpedagog från konsultativt stöd där tillsammans har diskuterat och kommit fram till hur vi kan tänka i vårt interkulturella arbete samt vilka teorier och metoder som ligger till grund för arbetet.
- Vi har även använt våra arbetsplatsträffar till att diskutera och lära oss av varandra, och under flera av dessa tillfällen har vi även bjudit in Sjumilaskogens förskola till att diskutera hur vi kan arbeta kring interkulturalitet, normer och likabehandling.
- Vi har börjat diskutera interkulturalitet samt normkritik under våra föräldramöten.

Vad ska vi göra:

- Vi kommer under hösten 2017 och 2018 fortsätta vårt arbete med kulturpedagogen från konsultativt stöd.
- Vi kommer att fortsätta med kollegial kompetensutveckling för alla pedagoger på förskolan då det är viktigt att vi har en samsyn och samma grundpelare att stå på.
- Vi fortsätter att ha ett interkulturellt fokus vid våra arbetsplatsträffar samt under föräldramöten.

2. Mål: Utveckla våra pedagogiska metoder, strategier och förskolans miljö utefter ett likabehandlingsperspektiv.

Vad har vi gjort:

- Vi har börjat se över vilka pedagogiska metoder vi använder i vårt dagliga arbete, verksamhetens utformning samt hur vi planerar verksamheten och den pedagogiska miljön så att den stimulerar och är anpassad utefter varje barns behov och förutsättningar.
- Vi har även börjat och fortsätter att sträva efter att utforma vår pedagogiska miljö utifrån ett likabehandlingsperspektiv så att vi bemöter alla kulturer på ett likvärdigt sätt.
- Vi har under 2017 års början jobbat med att utveckla vårt interkulturella arbetssätt genom ett projektarbete med barnen, både på Stjärnan och Regnbågen. Projektarbetet har haft ljud som tema i olika former där barnen har fått styra arbetet framåt.
- I vårt dagliga arbete och aktiviteter försöker vi hitta interkulturalitet i allt och se på aktiviteter och material med andra ögon.
- Vi har skapat och köpt in material som kan hjälpa både barnen och oss pedagoger i vårt arbete som till exempel böcker på flera olika språk, QR koder med länkar till sånger och filmer och leksaker.
- Vi använder oss utav en kulturell almanacka när vi planerar våra avslutningar, resor och firanden så att de inte krockar med högtider och traditioner.

Vad ska vi göra:

- Vi kommer att fortsätta ha ett interkulturellt fokus vid aktiviteter samt att vi tillsammans med barnen ser över den pedagogiska miljön och låter dem visa hur den ska anpassas efter deras behov och förutsättningar.

- Vi kommer att fortsätta med att planera våra större firanden utefter den kulturella almanackan samt familjernas högtider och firanden.
 - Vårt likabehandlingsarbete med interkulturellt fokus ska bli mer synligt i den pedagogiska miljön och verksamheten.
3. Mål: Utveckla vårt samarbete med hemmet kring interkulturalitet, likabehandling och normkritiskt tänkande.

Vad har vi gjort:

- I vårt likabehandlingsarbete så är samarbetet med hemmet en stor och viktig del då det är vårdnadshavaren som kan hjälpa barnen att förmedla deras hemkultur och vad som är viktigt för just dem.
- Vi har arbetat mycket med att hitta nya vägar för samarbete med interkulturellt fokus inom områden som inskolningskolningssamtal och vid högtider och firanden.
- Vi har även utvecklat innehållet i våra föräldramöten där vi förberett och initierat diskussioner tillsammans med familjerna kring normkritik och interkulturalitet.
- I våra veckobrev får familjerna uppföljning och information kring vårt arbete tillsammans med barnen.

Vad ska vi göra:

- Vi kommer att fortsätta att uppmuntra familjerna att bidra med information kring vad som är viktigt för just dem och deras familj.
- Vi kommer att fortsätta att utveckla innehållet i våra inskolningssamtal samt att uppmuntra familjerna att bidra med material i form av sånger, lekar och saker som vi sedan kan arbeta med tillsammans med barnen.
- Vid högtider och firanden kommer vi fortsätta att engagera familjerna då de kan hjälpa oss att visa vad som är viktigt vid varje tillfälle.
- Våra veckobrev kommer även fortsättningsvis att vara en viktig informationskälla där vi förmedlar vårt och barnens arbete och aktiviteter.
- Våra föräldramöten kommer fortsätta att ha dessa teman som fokus.